

لهم اجعل

دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

دانشکده دندانپزشکی

پایان نامه جهت اخذ درجهٔ دکترای عمومی در رشتهٔ دندانپزشکی

عنوان:

بررسی میزان آگاهی و عملکرد پزشکان از تاثیرات سیستمیک بیماریهای پریودنتال در استان اردبیل

استاد راهنما:

دکتر ایلناز فرهودی

استاد مشاور:

دکتر علی عابدی

نگارش:

محمد اسدی

تیر ماه ۱۳۹۴

شماره پایان نامه: ۳۷

فهرست مطالب

۱.....	چکیده فارسی .....
فصل اول: طرح تحقیق	
۲	۱-۱ مقدمه.....
۴	۱-۲ بیان مسئله .....
۶	۱-۲-۱ اعضا و شرایط متأثر از عفونت پریودنتال.....
۶	۱-۲-۲ بیماری پریودنتال و CHD/Atherosclerosis .....
۹	۱-۲-۳ بیماری پریودنتال و حمله‌ی مغزی .....
۱۰	۱-۲-۴ بیماری پریودنتال و دیابت شیرین .....
۱۲	۱-۲-۵ بیماری پریودنتال و نتیجه‌ی بارداری .....
۱۳	۱-۲-۶ بیماری پریودنتال و بیماری انسدادی مزمن ریه (COPD) .....
۱۳	۱-۲-۷ بیماری پریودنتال و عفونت‌های حاد تنفسی .....
۱۵	۱-۲-۷-۱ آلودگی زدائی انتخابی .....
۱۶	۱-۳ تعریف واژه ها:.....
۱۶	۱-۴ اهداف پژوهش:.....
۱۶	۱-۴-۱ هدف کلی:.....
۱۶	۱-۴-۲ اهداف اختصاصی:.....
۱۷	۱-۴-۳ اهداف کاربردی:.....
۱۷	۱-۵ فرضیات یا سوالات پژوهش:.....
فصل دوم: بررسی متون	
۱۸	۲-۲ بررسی متون.....

فصل سوم: مواد و روش ها

۱	۳-۱ نوع مطالعه	۸
۲	۳-۲ جامعه آماری و روش برآورد حجم نمونه	۲۲
۳	۳-۳ روش نمونه گیری	۲۲
۴	۳-۴ روش گردآوری اطلاعات:	۲۲
۵	۳-۵ روش تجزیه و تحلیل آماری	۲۳
۶	۳-۶ معیار ورود	۲۳
۷	۳-۷ معیار خروج	۲۳
۸	۳-۸ ملاحظات اخلاقی	۲۳
۹	۳-۹ محدودیت های مطالعه	۲۴
۱۰	۳-۱۰ متغیر های مطالعه	۲۴
	فصل چهارم: نتایج	۲۴
۱	۱-۱ نتایج	
۲	۱-۲-۱ عملکرد	۲۷
۳	۱-۲-۴ منابع اطلاعاتی	۳۷
	فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری	
۱	۵-۱ بحث	۸
۲	۵-۲ نتیجه گیری	۴۶
۳	۵-۳ پیشنهادات	۴۸
۴	۵-۴ محدودیت های مطالعه	۴۸

فهرست جداول

جدول ۱-۴ محل خدمت پزشکان به تفکیک شهرستان.....	۲۵
جدول ۲-۴ محل خدمت پزشکان به تفکیک محل طبابت.....	۲۶
جدول ۳-۴ میزان اطلاع پزشکان از ارتباط بیماری‌های پریودنتال با بیماری قلبی.....	۲۷
جدول ۴-۴ اطلاع پزشکان از ارتباط بیماری‌های پریودنتال با بیماری تصلب‌السرائین.....	۲۷
جدول ۵-۴ میزان اطلاع پزشکان از ارتباط بیماری‌های پریودنتال با اندوکاردیت عفونی	۲۸
جدول ۶-۴ میزان اطلاع پزشکان از ارتباط بیماری‌های پریودنتال با سقط جنین.....	۲۸
جدول ۷-۴ میزان اطلاع پزشکان از لزوم آگاهی پزشکان از تأثیرات سیستمیک بیماری‌های پریودنتال..	۲۹
جدول ۸-۴ میزان اطلاع پزشکان از ارتباط بیماری‌های پریودنتال با بیماری تنفسی.....	۲۹
جدول ۹-۴ میزان اطلاع پزشکان از بهترین منابع اطلاع از تأثیرات سیستمیک بیماری‌های پریودنتال	۳۰
جدول ۱۰-۴ میزان اطلاع پزشکان از بهترین منبع جهت آگاهی از عفونت پریودنتال.....	۳۰
جدول ۱۱-۴ میزان اطلاع پزشکان از تأثیر بیماری قلبی بر بروز بیماری پریودنتال.....	۳۱
جدول ۱۲-۴ میزان اطلاع پزشکان از لزوم آگاهی پزشکان از نحوه درمان بیماری‌های پریودنتال.....	۳۱
جدول ۱۳-۴ میزان اطلاع پزشکان از بهترین منابع آموزش در رابطه با عفونت‌های پریودنتال	۳۲
جدول ۱۴-۴ میزان اطلاع پزشکان از لزوم اقدامات پروفیلاکتیک در بیماران سیستمیک.....	۳۲
جدول ۱۵-۴ میزان اطلاع پزشکان از لق شدن دندان‌ها بر اثر بیماری لته.....	۳۳
جدول ۱۶-۴ میزان اطلاع پزشکان از بارزترین علامت بیماری لته(درد انتشاری در دندانها).....	۳۳
جدول ۱۷-۴ میزان اطلاع پزشکان از رابطه‌ی ابتلا به بیماری لته و بوی بد دهان.....	۳۳
جدول ۱۸-۴ میزان اطلاع پزشکان از بارزترین علامت بیماری لته(خونریزی از لته).....	۳۴
جدول ۱۹-۴ مقایسه‌ی سطح آگاهی پزشکان از تأثیرات سیستمیک بیماری‌های پریودنتال به تفکیک جنسی.....	۳۵
جدول ۲۰-۴ مقایسه‌ی میزان آگاهی پزشکان از تأثیرات سیستمیک بیماری‌های پریودنتال	۳۶
جدول ۲۱-۴ عملکرد پزشکان هنگام مشاهده‌ی بیمار با عفونت پریودنتال.....	۳۷
جدول ۲۲-۴ عملکرد پزشکان در ارجاع بیمار با عفونت پریودنتال به متخصص.....	۳۷

جدول ۴-۲۳	عملکرد پزشکان در ارجاع بیماران با عفونت پریودنتال به دندانپزشک	۳۸
جدول ۴-۲۴	عملکرد پزشکان هنگام درمان بیماری پریودنتال	۳۸
جدول ۴-۲۵	عملکرد پزشکان در رفع عوامل موضعی هنگام درمان بیماری‌های پریودنتال	۳۹
جدول ۴-۲۶	مقدار t ، درجه آزادی و مقدار p میزان عملکرد کلی پزشکان	۳۹
جدول ۴-۲۷	بررسی وضعیت عملکرد پزشکان به تفکیک مرکز محل خدمت	۴۰
جدول ۴-۲۸	بهترین منبع آگاهی از بیماری‌های پریودنتال از نظر پزشکان	۴۱

فهرست ضمائل

۱. فرم پرسشنامه ۱

چکیده

عنوان: بررسی میزان آگاهی و عملکرد پزشکان از تأثیرات سیستمیک بیماریهای پریودنتال در استان اردبیل

سابقه و هدف: پزشکان می‌توانند نقش فعالی در سلامت سیستمیک مرتبط با سلامت دهان داشته باشند. از آنجائیکه سلامت سیستمیک با سلامت دهان و پریودنشیم در ارتباط می‌باشد، درک صحیح پزشکان از تأثیرات متقابل سلامت سیستمیک و وضعیت پریودنشیم بیمار، از بسیاری جهات کمک کننده است. دیابت، مشکلات بارداری، بیماریهای کاردیوواسکولار، و بیماریهای تنفسی اختلالات سیستمیک مؤثر بر وضعیت پریودنتال بیمار می‌باشند.

مواد و روش‌ها: مطالعه‌ی حاضر از نوع مطالعات بررسی مقطعی می‌باشد. ۲۶۱ نفر از پزشکان استان اردبیل به این مطالعه وارد شدند. پرسشنامه‌ای حاوی سه بخش آگاهی، عملکرد و منابع اطلاعاتی در بین پزشکان توزیع شد. داده‌های دریافتی، با نرمافزار آماری SPSS نسخه ۱۲ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. برای ارزیابی میزان آگاهی از t تک نمونه‌ای استفاده شد و $P < 0.05$ معنی‌دار تلقی شد.

یافته‌های: نتایج حاصل از مطالعه‌ی حاضر، نشان داد که سطح آگاهی پزشکان شهر اردبیل از تأثیرات سیستمیک بیماری پریودنتال در سطح بسیار خوبی می‌باشد. عملکرد پزشکان در این رابطه نیز خوب ارزیابی شد. در بررسی‌های بیشتر، مشخص شد که هم آگاهی و هم عملکرد مردان به صورت معنی داری بیشتر از زنان می‌باشد. عملکرد پزشکانی که در مطب شاغل بودند بهتر از سایرین برآورد شد. همچنین، پزشکان با ۳ سال سابقه‌ی طبیعت عملکرد بهترین نسبت به سایر پزشکان از خود نشان دادند.

نتیجه‌گیری: در مطالعه‌ی اخیر میزان آگاهی و عملکرد کلی پزشکان تحت مطالعه خوب برآورد شد. همچنین، در این مطالعه، از این فرض که آگاهی و عملکرد مردان در رابطه با تأثیرات سیستمیک بیماری‌های پریودنتال بهتر از زنان است، حمایت شد. عملکرد پزشکان شاغل در مطب و پزشکان با سابقه‌ی طبیعت ۳ ساله، از سایرین بیشتر بود. نتایج حاصل نشان دهنده‌ی عملکرد مطلوب مسئولین و آموزش در این زمینه می‌باشد.

کلید واژه‌های: آگاهی - عملکرد - بیماری پریودنتیت - پزشک عمومی - تأثیرات سیستمیک - اردبیل